

# REFERAT Økonomiudvalget oktober 2023-2025 d. 25-03-2025

**Mødedato**            Tirsdag d. 25. marts 2025 kl. 08:30

**Mødested**            Mødelokale 1

**Mødedeltagere**    René Larsen, Peder Hansen, Ulrik Kølle Hansen, Ulrik Pihl, Winni  
Kielstrup Hansen

# Indholdsfortegnelse

|                                                                                                |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Godkendelse af dagsorden.....                                                                  | 3  |
| Årsrapport 2024 - Whistleblowerordning.....                                                    | 4  |
| Udkast til revideret delegationsplan - februar 2025.....                                       | 6  |
| Månedlig økonomisk status.....                                                                 | 8  |
| Overførsel af anlægsbevillinger og bevilling til grundkapital fra 2024 til 2025.....           | 9  |
| Regnskab 2024 og budget 2026 for de af kommunens ældre- og handicapboliger, der er finansieret | 11 |
| Ny ordning for selvbudgettering.....                                                           | 13 |
| Halvårlig status på IT- og informationssikkerhed.....                                          | 15 |
| Sygefravær 2024.....                                                                           | 16 |
| Godkendelse af proces for implementering af ny ældrelov.....                                   | 17 |
| Tildeling af midler til Grøn Trepark.....                                                      | 19 |
| Hjortholm Energipark.....                                                                      | 21 |
| Forslag til Tillæg nr. 2 til Spildevandsplan 2018-2025 - Arnskovmosen.....                     | 23 |
| Igangsættelse af realisering af lavbund- og vådområdeprojekter under Vandområdeplan II.....    | 25 |
| Flaghus Bagenkop Havn.....                                                                     | 28 |
| Ønsker til udlæg af nye sommerhusområder.....                                                  | 29 |
| Arbejdsgruppe for sikre cykelveje fra Nord til Syd og trafikforhold i Rudkøbing.....           | 31 |
| Ansøgning til Udviklingspuljen.....                                                            | 33 |
| Tidsplan erhvervspolitik samt tilflytnings- og tiltrækningspolitik.....                        | 34 |
| Status for Center for Erhverv, Kultur og Turisme.....                                          | 35 |
| Planlægningsopgaver i Teknik og Miljø 2025.....                                                | 38 |
| Lukket: Ansøgning om alkoholbevilling.....                                                     | 39 |
| Lukket: Ansøgning om udvidet åbningstid.....                                                   | 40 |
| Orientering fra eksterne møder.....                                                            | 41 |
| Meddelelser.....                                                                               | 42 |
| Godkendelse af beslutningsprotokol - underskriftsside.....                                     | 43 |

## **Punkt 48: Godkendelse af dagsorden**

24/7282

### **Beslutning i Økonomiudvalget den 25-03-2025**

Godkendt med den bemærkning, at punkt 50 udgår.

Afbud under hele mødet:

Tonni Hansen, som stedfortræder deltog Winni Kielstrup Hansen

# Punkt 49: Årsrapport 2024 - Whistleblowerordning

24/8582

## Resume

Det følger af whistleblowerloven, at Langeland Kommune mindst én gang om året skal offentliggøre oplysninger om sin virksomhed efter whistleblowerloven. Konkret skal der offentliggøres antal modtagne, realitetsbehandlede og afviste indberetninger samt tema herfor.

## Sagsfremstilling

I lov om beskyttelse af whistleblowere § 27 er det fastsat, at myndigheder m.v. omfattet af reglerne om aktindsigt i lov om offentlighed i forvaltningen mindst én gang årligt offentliggør oplysninger om deres virksomhed efter denne lov.

Følgende fremgår bl.a. af de specielle bemærkninger til bestemmelsen:

”Bestemmelsen, der har til formål at indføre en særlig offentlighedsordning, som skal sikre offentligheden adgang til oplysninger om den generelle aktivitet i whistleblowerordningerne i det seneste år, skal ses i lyset af den særlige tavshedspligtsbestemmelse efter § 25, som bl.a. indebærer, at de oplysninger, der indgår i en indberetning, ikke er undergivet aktindsigt efter offentlighedsloven.

Der skal efter bestemmelsen offentliggøres oplysninger om bl.a. antallet af modtagne indberetninger i den pågældende periode og status for opfølgningen herpå herunder oplysninger om hvor mange indberetninger, der er afvist i medfør af § 12, stk. 3, eller afsluttet i medfør af § 21, hvor mange der har været undergivet realitetsbehandling hos myndigheden, og hvor mange der har givet anledning til politianmeldelser. Der skal endvidere offentliggøres en beskrivelse af de overordnede temaer for de indberetninger, der er modtaget og fulgt op på i perioden. Som eksempler på overordnede temaer kan nævnes indberetninger om potentielt strafbare forhold, overtrædelser af EU-retsakter, overtrædelser af love og regler udstedt i medfør heraf, tilsidesættelse af forvaltningsretlige principper, seksuel chikane eller andre personrelaterede konflikter på arbejdspladsen, f.eks. chikane som omfattet af loven.

Myndigheder skal i forbindelse med offentliggørelsen af oplysninger iagttage bl.a. den særlige tavshedspligt efter § 25.

Oplysningerne forudsættes som udgangspunkt offentliggjort på myndighedens hjemmeside.”

Whistleblowerordningen i Langeland Kommune trådte i kraft den 15. december 2021. Whistleblowerordningen i Langeland Kommune er forankret internt i kommunen og varetages af whistleblowerenheden bestående af to betroede medarbejdere i kommunen. I Langeland Kommune er det kun muligt at anmelde til whistleblowerordningen, hvis man er ansat i kommunen.

Der har i 2024 ikke været anmeldt forhold til whistleblowerordningen i Langeland Kommune.

Årsrapport for 2024 vil være tilgængelig på kommunens hjemmeside lige så snart punktet er blevet behandlet i udvalget, idet det er et lovkrav, at årsrapporten skal offentliggøres uanset, at der ikke har været anmeldt forhold til whistleblowerordningen.

## Afledte konsekvenser

Der er ingen afledte konsekvenser.

## Indstilling

Direktionen indstiller, at Økonomiudvalget:

- Tager årsrapport for 2024 fra kommunens whistleblowerordning til efterretning

## Beslutning i Økonomiudvalget den 25-03-2025

Taget til efterretning.

Afbud under hele mødet:

Tonni Hansen, som stedfortræder deltog Winni Kielstrup Hansen

## **Bilag**

Bilag - Langeland Kommunes Whistleblowerordning - Årlig rapport

# **Punkt 50: Udkast til revideret delegationsplan - februar 2025**

24/8166

## **Resume**

Langeland Kommunes delegationsplan blev senest revideret i maj 2024 i forbindelse med ændring af styrelsesvedtægten og følgende ændring af udvalgsstrukturen. I denne valgperiode er praksis, at fagudvalg og Kommunalbestyrelsen hvert år i januar tager stilling til delegationsplanen. Siden fagudvalgenes drøftelser i januar er der foretaget yderligere rettelser, hvorfor delegationsplanen forelægges igen.

## **Sagsfremstilling**

Delegationsplan for Langeland Kommune fokuserer på de mest centrale eller hyppigst forekommende sagstyper i hvert politikområde. Planen fungerer som en rettesnor for at tilrettelægge sagsgange. Den er også tænkt som et praktisk værktøj til at få et overblik over sagsgange og beslutningskompetencer inden for de vigtigste lovgivnings- og beslutningsområder. Der er ikke tale om en udtømmende delegationsplan. Det er således almindelig praksis i kommunestyret, at administrationen ekspederer en lang række sager. Hertil hører også, at beslutninger træffes, uden at det udtrykkeligt er nævnt i en skriftlig delegationsplan. I Langeland Kommune træffes således mange beslutninger og afgørelser, som ikke er omfattet af planen.

Administrationen har med rødt tilføjet nogle få forslag til ændringer i delegationsplanen. Det drejer sig om Økonomiudvalget, hvor det er tilføjet, at kompetencen til at træffe beslutning om eventuel udtrædelse af Kulturregionssamarbejdet ligger i Kommunalbestyrelsen. Det er blevet aktuelt, fordi staten har ændret vilkårene for kulturregionerne. Også under Økonomiudvalget er der foreslået en konsekvensændring, så den tidligere udviklingspulje ændres til kulturpulje.

Et tredje og fjerde ændringsforslag er i Ældre- og Sundhedsudvalget, hvor det præciseres, at det er Kommunalbestyrelsen, som har kompetencen til at fastlægge serviceniveauet i forhold til madservice. Herudover forslås det, grundet ændret lovgivning, at behandling af Ankestyrelsens eventuelle undersøgelser af kommunens praksis, fremover beslutes i udvalget.

De sidste ændringsforslag er i Arbejdsmarkeds-, Børne-, Unge- og Socialudvalget, hvor det præciseres, at fastsættelse af sagsbehandlingstider for dette område, som på Ældre- og Sundhedsudvalgets område, beslutes i udvalget. Herudover er der tilføjet forslag til præcisering af, at beslutning om brug af magtanvendelse over for anbragte børn og unge træffes i administrationen. Endelig er der foretaget konsekvensrettelser som følge af barnets lov.

Hvis ny lovgivning ændrer ved kompetencefordelingen i en kommune, justeres delegationsplanen ved en ny beslutning i udvalget og Kommunalbestyrelse.

Fagudvalgene kan alene forholde sig til delegationer på eget område, mens den samlede Kommunalbestyrelse kan forholde sig til alle områder.

## **Afledte konsekvenser**

De her fremsatte ændringsforslag har i sig selv ingen afledte økonomiske konsekvenser. Det kan ikke forlods afgøres, hvad eventuelle øvrige justeringer af delegationsplanen vil have af praktiske, økonomiske eller øvrige konsekvenser. Sandsynligvis vil eventuelt afledte konsekvenser være knyttet til Langeland Kommunens interne anliggender.

## **Indstilling**

Direktionen indstiller:

- At udvalget overfor Kommunalbestyrelsen anbefaler, at forslag til delegationsplan godkendes

## **Beslutning i Arbejdsmarkeds-, Børne-, Unge- og Socialudvalget den 10-03-2025**

Anbefales.

## **Beslutning i Ældre- og Sundhedsudvalget den 12-03-2025**

Anbefales.

## **Beslutning i Økonomiudvalget den 25-03-2025**

Udgår jf. punkt 48.

Afbud under hele mødet:

Tonni Hansen, som stedfortræder deltog Winni Kielstrup Hansen

## **Bilag**

Delegationsplan med forslag til ændringer - januar/februar 2025

## **Punkt 51: Månedlig økonomisk status**

25/688

### **Resume**

Den månedlige økonomisk status til politisk behandling.

### **Sagsfremstilling**

I de vedtagne principper for økonomistyring er det fastlagt, at der foretages to årlige budgetopfølgninger. Disse foretages pr. 31. marts og pr. 31. august. Efter behandling i de enkelte udvalg foretager Økonomiudvalget samlet behandling af budgetopfølgningen.

Derudover foretages der månedlige opfølgninger på kommunens budgetter. Afrapporteringen forelægges kommunens direktion og chefgruppe (Chefforum) månedligt, hvor den videre håndtering besluttet afhængig af afrapporteringens resultat. Med det månedlige rul vil der ske et sammenfald mellem den ordinære budgetopfølgning og afrapporteringen af den månedlige økonomiske status. Dette gør, at den månedlige økonomiske status ikke behandles politisk i fagudvalgene og i Økonomiudvalget, når den ordinære budgetopfølgning behandles.

Der afrapporteres endvidere ikke i juli måned.

### **Afledte konsekvenser**

Processen for den månedlige økonomiske status er, at afrapporteringen behandles af Chefforum, hvorefter den behandles politisk på møderne i fagudvalgene, efterfulgt af behandling i Økonomiudvalget.

Afrapporteringen fokuserer på afvigelsesforklaringer og handleplaner til budgetoverholdelse.

### **Indstilling**

Direktionen indstiller:

- At orienteringen om den månedlige økonomiske status tages til efterretning

### **Beslutning i Arbejdsmarkeds-, Børne-, Unge- og Socialudvalget den 10-03-2025**

Taget til efterretning.

### **Beslutning i Ældre- og Sundhedsudvalget den 12-03-2025**

Taget til efterretning.

### **Beslutning i Økonomiudvalget den 25-03-2025**

Taget til efterretning.

Afbud under hele mødet:

Tonni Hansen, som stedfortræder deltog Winni Kielstrup Hansen

### **Bilag**

02 Månedlig økonomisk status - februar 2025



## Punkt 52: Overførsel af anlægsbevillinger og bevilling til grundkapital fra 2024 til 2025

24/229

### Resume

I forbindelse med regnskabsafslutningen for 2024 er anlægsprojekterne opgjort, og der har vist sig behov for at overføre anlægsbevillinger fra 2024 til 2025 på netto 1.726.000 kr. Endvidere skal bevilling til grundkapital på almennyttigt boligbyggeri på Strynø overføres.

### Sagsfremstilling

Anlæg bygger på flerårige bevillinger, hvorved forbruget i det enkelte år kan variere en del i forhold til det vedtagne budget.

På møde i Kommunalbestyrelsen den 16. december 2024 blev overført anlægsbevillinger fra anlægsbudget 2024 til anlægsbudget 2025 på i alt 11.895.000 kr. vedrørende en række anlægsprojekter, der ikke forventes færdiggjort i 2024.

I forbindelse med regnskabsafslutningen for 2024 er anlægsprojekterne endeligt opgjort, og der har vist sig behov for at overføre yderligere anlægsbevillinger fra 2024 til 2025 på netto 1.726.000 kr.

De væsentligste overførsler til 2025 er:

- |                                   |                |
|-----------------------------------|----------------|
| • Energirenoveringspulje 2024     | 1.155.000 kr.  |
| • Kulturelt Kraftcenter – etape 1 | -1.406.000 kr. |
| • Øvrige i alt                    | 1.977.000 kr.  |
| • Overførsler i alt               | 1.726.000 kr.  |

Detaljeret oversigt over de enkelte anlægsbevillinger fremgår af bilag.

Overførslerne på anlægsområdet fra 2023 til 2024 udgjorde 11.927.000 kr.

I budget 2024 indgår bevilling til grundkapital til boligselskabets byggeri på Maltoften på Strynø på 400.000 kr. Grundkapitalen skal imidlertid først indbetales til Landsbyggefonden, når anlægsregnskabet er afsluttet, eller når boligselskabet anmoder om en acontoudbetaling. Der skal derfor overføres 400.000 kr. til 2025.

### Afledte konsekvenser

Såfremt samtlige overførte anlægsbevillinger og grundkapitalen forbruges i 2025, vil det medføre et yderligere træk på kommunens likviditet på 2.126.000 kr. ud over det i korrigeret budget 2025 forudsatte likviditetstræk.

### Indstilling

Direktionen indstiller, at Kommunalbestyrelsen beslutter:

- At der til anlægsbudget 2025 gives en samlet tillægsbevilling på 1.726.000 kr. vedrørende anlægsoverførsler fra 2024 til de i bilaget anførte anlægsprojekter
- At bevillingerne frigives i 2025.
- At der overføres bevilling til grundkapital til Landsbyggefonden på 400.000 kr. fra budget 2024 til budget 2025

### Beslutning i Økonomiudvalget den 25-03-2025

Anbefales.

Afbud under hele mødet:

Tonni Hansen, som stedfortræder deltog Winni Kielstrup Hansen

## **Bilag**

Oversigt over overførsel af anlægsbevillinger fra 2024 til 2025.pdf

# **Punkt 53: Regnskab 2024 og budget 2026 for de af kommunens ældre- og handicapboliger, der er finansieret efter reglerne om almene boliger**

25/1302

## **Resume**

Boligselskabet Langeland har fremsendt regnskaber for 2024, forslag til budgetter for 2026 samt revisionsprotokollat vedrørende de af kommunens ældre- og handicapboliger, der er finansieret efter reglerne om almene boliger.

## **Sagsfremstilling**

Boligselskabet Langeland administrerer boligudlejningen og udarbejder regnskab og budget for kommunens ældre- og handicapboliger på Bagenkop Brugercenter, Humble Plejecenter, Lindelse Plejecenter, Skrøbelev Centret (Gl. Skrøbelev), Stigtebo og Tullebølle Centret.

Årets resultat og akkumuleret resultat for hver enkelt afdeling fremgår af revisionsprotokollatet.

Der er i Lindelse Plejecenter, Humble Plejecenter og Tullebølle Centret hjemtaget realkreditlån i forbindelse med brandsikring. I Lindelse Plejecenter og Humble Plejecenter er der overfinansiering, mens der i Tullebølle Centret er underfinansiering. Der vil i 2025 ske en nedbringelse af lånene i Lindelse Plejecenter og Humble Plejecenter, mens der i Tullebølle Centret vil ske en forhøjelse af lånet.

Alle afdelinger har i 2024 haft tab ved lejeledighed, som er dækket af henlæggelserne. De enkelte afdelingers tab fremgår af revisionsprotokollatet.

Regnskaberne er revideret af Ri Statsautoriseret Revisionsaktieselskab. Revisionen har ikke givet anledning til kritiske bemærkninger vedrørende forhold af væsentlig betydning for årsregnskaberne eller vedrørende forvaltningen.

## **Afledte konsekvenser**

Boligselskabet har udarbejdet budgetter for 2026. Afdelingernes husleje er fastsat efter balancelejeprincippet således, at der til stadighed er dækning for udgifter og henlæggelser.

For afdelingen i Humble er der ikke budgetteret med huslejeforhøjelser i 2026. For afdelingerne i Bagenkop, Lindelse, Skrøbelev, Stigtebo og Tullebølle er der budgetteret med huslejeforhøjelser i 2026 på henholdsvis 2,09 %, 1,44 %, 3,55 %, 2,19 % og 2,12 %.

## **Indstilling**

Direktionen indstiller, at Kommunalbestyrelsen:

- Godkender regnskaberne for 2024 og budgetterne for 2026

## **Beslutning i Ældre- og Sundhedsudvalget den 12-03-2025**

Udvalget indstiller, at Kommunalbestyrelsen godkender regnskaberne for 2024 og budgetterne for 2026.

## **Beslutning i Seniorrådet den 20-03-2025**

Taget til efterretning.

Afbud under hele mødet:

Ib Folke Rasmussen

## **Beslutning i Økonomiudvalget den 25-03-2025**

Anbefales.

Afbud under hele mødet:

Tonni Hansen, som stedfortræder deltog Winni Kielstrup Hansen

## **Bilag**

Revisors rapportering af 21. februar 2025 vedrørende revision af årsregnskaberne for 2024

Regnskab 2024 - Bagenkop

Regnskab 2024 - Humble

Regnskab 2024 - Lindelse

Regnskab 2024 - Skrøbelevcentret

Regnskab 2024 - Stigtebo

Regnskab 2024 - Tullebøllecentret

## Punkt 54: Ny ordning for selvbudgettering

25/1285

### Resume

Orientering om ny ordning for selvbudgettering gældende fra budgetlægningen 2026.

### Sagsfremstilling

Ved både budgetlægningen for 2024 og 2025 har usædvanligt mange kommuner valgt at selvbudgettere modsat mange foregående år, hvor kun en mindre gruppe af vækstkommuner benyttede sig af den mulighed. Det skyldes altovervejende, at forventningerne til udskrivningsgrundlaget i både 2024 og 2025 steg meget markant i forhold til det forudsatte niveau i statsgarantien. Efterfølgende er udskrivningsgrundlaget blot vokset yderligere, hvilket har medført en betydelig usikkerhed omkring den kommunale økonomi.

I november 2024 aftalte regeringen og Kommunernes Landsforening (KL) at ville udføre et fælles arbejde om en ændring af selvbudgetteringsordningen. Ordningen skal både tilgodese de kommuner, som fortsat har brug for en mulighed for selvbudgettering, og de kommuner for hvem statsgarantien er helt nødvendig. Centrale hensyn for KL i arbejdet har været at bevare de kommunale frihedsgrader, så den enkelte kommune kan budgettere med et indtægtsgrundlag, der afspejler borgersammensætningen. Samtidig har det været væsentligt at sikre større stabilitet i kommunernes økonomi. KL har undervejs i arbejdet inddraget synspunkter fra borgmesterkredsen, som kom frem i forbindelse med budgetkoordineringen og de afviklede studiekredse i efteråret 2024.

KL og regeringen aftalte den 18. februar 2025 en ny ordning for selvbudgettering gældende fra budgetlægningen 2026. Aftalen indeholder bl.a. følgende:

- Kommunerne vil fortsat have mulighed for at selvbudgettere med eget udskrivningsgrundlag og folketal
- Selvbudgettering har fremover fokus på kommunens egen udvikling – ikke landsudviklingen
- Relevans for en mindre gruppe af vækstkommuner
- Sikrer større stabilitet for kommuner, der vælger det statsgaranterede udskrivningsgrundlag
- Etablering af sikkerhedsnet på maksimalt 1,5 mia. kr.

Der er til sagsfremstillingen vedlagt borgmesterbrev og faktaark om den nye ordning.

### Afledte konsekvenser

Det fremgår af aftalen, at kommuner, der i 2024 og 2025 har valgt statsgaranti, ikke skal stilles dårligere, end hvis de havde valgt selvbudgettering efter den nuværende ordning. Langeland Kommune valgte statsgaranti i 2024 som én ud af 16 kommuner. Med aftalen ændres Langeland Kommunes valg pr. automatik til selvbudgettering, da det er økonomisk mest fordelagtigt.

Den nærmere håndtering fastlægges i forbindelse med, at efterreguleringen for selvbudgetteringen i de to år kendes.

### Indstilling

Direktionen indstiller, at Kommunalbestyrelsen:

- Tager orienteringen til efterretning

### Beslutning i Økonomiudvalget den 25-03-2025

Taget til efterretning og videresendes til orientering i Kommunalbestyrelsen.

Afbud under hele mødet:

Tonni Hansen, som stedfortræder deltog Winni Kielstrup Hansen

### Bilag

Borgmesterbrev vedr. ny ordning for selvbudgettering.pdf

Fakta om den nye ordning for selvbudgettering.pdf

# **Punkt 55: Halvårlig status på IT- og informationssikkerhed**

24/7267

## **Resume**

Halvårlig status vedrørende Langeland Kommunes IT- og informationssikkerhed.

## **Sagsfremstilling**

Halvårlig status vedrørende Langeland Kommunes IT- og informationssikkerhed med fokus på databrud, IT-samarbejde på Fyn og en styrkelse af informationssikkerhedsindsatsen.

Stabs- og økonomichef Morten Evjen Tønsberg og leder af Digitalisering og IT Mikael Kronstrøm gennemgår den aktuelle status.

## **Afledte konsekvenser**

Der er Ingen afledte konsekvenser.

## **Indstilling**

Direktionen indstiller, at udvalget:

- Tager orienteringen til efterretning

## **Beslutning i Økonomiudvalget den 25-03-2025**

Taget til efterretning.

Afbud under hele mødet:

Tonni Hansen, som stedfortræder deltog Winni Kielstrup Hansen

# Punkt 56: Sygefravær 2024

24/242

## Resume

Økonomiudvalget orienteres om resultaterne i Fraværstatistik 2024.

## Sagsfremstilling

Sygefraværet er opgjort til 7,2 % i 2024. Set over en 10-årig periode er 7,2 % den anden højeste sygefraværsprocent i perioden. Der opleves et fald i sygefraværet fra 2023 til 2024, idet sygefraværet til sammenligning udgjorde 8,6 % i 2023.

Langtidssygefraværet og korttidssygefraværet udgør begge 3,6%-point af det samlede fravær på 7,2%

For yderligere information, se bilaget Fraværstatistik 2024.

## Afledte konsekvenser

Der er ingen af ledte konsekvenser af fraværstatistikken i sig selv, men der fortsættes med fokus på nedbringelse af sygefraværet. Dette sker bl.a. via de beskrevne indsatser under "Konklusion" i Fraværstatistik 2024.

## Indstilling

Direktionen indstiller:

- At orienteringen tages til efterretning

## Beslutning i Økonomiudvalget den 25-03-2025

Taget til efterretning.

Afbud under hele mødet:

Tonni Hansen, som stedfortræder deltog Winni Kielstrup Hansen

## Bilag

Fraværstatistik 2024.pdf



# Punkt 57: Godkendelse af proces for implementering af ny ældrelov

25/1235

## Resume

Folketinget har på baggrund af ældrereformen vedtaget ny lovgivning inden for ældreområdet. Administrationen fremlægger et udkast til proces for implementering af lovgivningen.

## Sagsfremstilling

I april 2024 indgik regeringen sammen med et flertal i Folketinget en aftale om en ny ældrereform. Reformen er udmøntet i fem nye love, hvoraf ældreloven, lov om lokalplejehjem og lov om ældretilsyn udgør reformens kerne. Alle fem love blev vedtaget i Folketinget den 19. december 2024. Lov om ældretilsyn og lov om lokalplejehjem er trådt i kraft pr. 1. januar 2025. Ældreloven træder i kraft den 1. juli 2025.

Med ældreloven indføres en ny hovedlov for ældrepleje, hvorved ældreområdet adskilles fra det specialiserede socialområde (serviceloven). Loven sætter rammerne for fremtidens ældrepleje med fokus på at understøtte en alderdom, der er præget af mest mulig livsglæde, selvhjulpenhed og tid til omsorg og nærvær med fokus på ældrereformens tre grundlæggende værdier:

1. Selvbestemmelse for den ældre borger
2. Tillid til medarbejderne og den borgernære ledelse
3. Tæt samspil med pårørende, lokale fællesskaber og civilsamfund

Loven gælder som udgangspunkt for borgere på 67 år og derover, det vil sige borgere, som har nået folkepensionsalderen, og som på grund af nedsat funktionsevne, der er opstået i forbindelse med aldring, har behov for pleje og omsorg i dagligdagen. Der er visse undtagelser for lovens alders- og behovskriterium.

En hjørnesten i ældreloven er, at hjælpen skal tænkes og leveres som helhedspleje i form af sammenhængende og rummelige pleje- og omsorgsforløb ud fra den ældres aktuelle behov og ønsker. Med tildelingen af forløb, hvor der løbende er plads til at justere i hjælpen uden at skulle forbi visitationen hver gang, er det hensigten, at opdelingen i standardiserede enkelttydelser skal udgå. De konkrete indsatser, der skal indgå i helhedsplejen og dermed i de nye forløb, omfatter:

- Personlig hjælp og pleje
- Hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet
- Genoptræning forårsaget af sygdom, der ikke behandles i tilknytning til en sygehusindlæggelse

Helhedsplejen skal gives med et forebyggende, rehabiliterende og vedligeholdende sigte. Forløbene skal desuden tage afsæt i tværfaglighed, kontinuitet og fleksibilitet og borgerens løbende indflydelse på hjælpen.

Kommunerne skal selv, og hver især, træffe beslutning om rammer for organisering, tilrettelæggelse og udmøntning af helhedspleje, fx antal forløb, organisering i teams mv.

Ældreloven giver et udvidet frit valg i den forstand, at private leverandører på lige fod med kommunen skal levere hele indsatsen i borgerens forløb, det vil sige helhedspleje omfattende personlig pleje, praktisk hjælp og genoptræning. Dette indebærer blandt andet, at kommunen skal være klar med beregning af forløbstakster til private leverandører ved lovens ikrafttrædelse.

Ældreloven træder, som nævnt, i kraft den 1. juli i år. Der vil være en overgangsperiode indtil den 1. juli 2027, hvor borgere, som er tildelt hjælp efter serviceloven, kan fortsætte hermed uden en ny afgørelse. Dog følger det heraf, at borgere, hvis behov for hjælp måtte ændre sig, skal have en ny afgørelse efter ældreloven og dermed revisiteres.

Der vil pågå forberedende arbejde i organisationen i løbet af foråret 2025 for at være klar til lovens ikrafttrædelse. Til at understøtte dette arbejde har kommunen valgt at tilmelde sig KL's og Komponent's Partnerskab om Ældrereformen.

Med henblik på at sætte politisk retning for implementeringen af lovgivningen foreslår administrationen følgende tids- og procesplan for udvalgets møder i foråret 2025:

April: Præsentation af KL's og Komponent's parathedsanalyse samt drøftelse og fastlæggelse af indsatser for det videre arbejde.

Maj: Drøftelse af udkast til forløbsbeskrivelser og beskrivelse af kvalitetskrav for private leverandører inklusive forløbstakster.

Juni: anbefaling om godkendelse af forløbsbeskrivelser og forløbstakster mv.

Administrationen vurderer, at ovennævnte proces vil sikre, at organisationen er klar til at implementere lovgivningen ved lovens ikrafttrædelse. Der vil herefter fortsat skulle arbejdes videre med implementering af loven, herunder faglighed i forhold til helhedspleje, rehabiliterende tilgang, selvbestemmelse og inddragelse mv.

I ovennævnte arbejdsproces er det meget vigtigt også at forholde sig til andre reform- og forandringsspor, som pågår sideløbende og influerer på implementeringen:

- Den fælleskommunale metode og standard for dokumentation kaldet Fælles Sprog III (FSIII) bliver forenklet blandt andet med henblik på at kunne tilpasses elementerne i ældreloven. Forenklingen af FSIII-indsatser kommer til at medføre behov for revisitation af alle borgere, der modtager kommunal sygepleje og kommunal genoptræning efter sundhedsloven, samt kommunal pleje og omsorg efter serviceloven.
- Ikrafttrædelse af Sundhedsreform 2024 pr. 1. januar 2027 medfører også forberedende arbejde nu. I 2025 skal der udpeges kommunale repræsentanter til de nye sundhedsråd, og Sundhedsstyrelsen drøfter økonomi med kommunerne forbundet med opgaveflytning med henblik på fremsættelse af lovforslag i oktober 2025.
- Pr. 1. januar 2027 forventes det, at den almene sygepleje skal indgå som en del af helhedsplejen i henhold til sundhedsreformen.

## **Afledte konsekvenser**

Der er afledte konsekvenser i form af ressourcetræk på ledere og medarbejdere til arbejdsgrupper om forløbsbeskrivelser og forløbstakster, deltagelse i temadage, koordinering af opgaver og processer, kommunikation m.v.

## **Indstilling**

Direktionen indstiller, at udvalget overfor Kommunalbestyrelsen anbefaler:

- At udkastet til tids- og procesplan for implementering af ny ældrelov godkendes

## **Beslutning i Ældre- og Sundhedsudvalget den 12-03-2025**

Anbefales.

## **Beslutning i Seniorrådet den 20-03-2025**

Taget til efterretning.

Afbud under hele mødet:

Ib Folke Rasmussen

## **Beslutning i Økonomiudvalget den 25-03-2025**

Anbefales.

Afbud under hele mødet:

Tonni Hansen, som stedfortræder deltog Winni Kielstrup Hansen

# Punkt 58: Tildeling af midler til Grøn Trepert

24/5702

## Resume

Den 13. december 2024 indgik KL og Ministeriet for Grøn Trepert rammeaftale om kommunernes opgaver i omlægningsindsatsen. Rammeaftalen indeholder også et afsnit om økonomi og principper for fordeling af midler.

Økonomien er bl.a. baseret på kvælstofindsatsbehov, hvorfor fordelingsnøglen har afventet høringen af vandområdeplanerne, som blev udsendt den 20. december 2024.

Den 28. januar 2025 videregiver KL oversigt over fordelingen af midler pr. kommune med afsæt i fordelingsnøglen fra Ministeriet for Grøn Trepert.

## Sagsfremstilling

Den 13. december 2024 indgik KL og Ministeriet for Grøn Trepert rammeaftale om kommunernes opgaver i omlægningsindsatsen ([link til aftalen](#)). Rammeaftalen indeholder også et afsnit om økonomi og principper for fordeling af midler. Den samlede økonomiske ramme på 461,8 mio. kr. i 2025-2032 fordeles i fire puljer. Heraf fordeles den største pulje på i alt 314,8 mio. kr. via bloktilskuddet ved særskilt fastlagt fordelingsnøgle baseret på kommunernes kvælstofindsatsbehov og potentialet for udtagning af lavbundsgrunde i en 60/40 % fordeling.

Da økonomien bl.a. er baseret på kvælstofindsatsbehov, har fordelingsnøglen afventet høringen af vandområdeplanerne, som blev udsendt den 20. december 2024. KL videregiver den 28. januar 2025 en oversigt over fordelingen af midler pr. kommune med afsæt i fordelingsnøglen fra Ministeriet for Grøn Trepert (se bilag).

Herunder uddrag af oversigten, der viser, at Langeland Kommunes kvælstofindsatsbehov og dermed fordeling af midler stort set svarer til Svendborg Kommunes.

| Fordeling efter lavbundsarealer og Kvælstofindsatsbehov (beløbene er angivet i 2025 pris- og lønniveau) |                                 |                                      |           |           |           |           |           |           |           |           |                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|--------------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------------|
| Kommuner                                                                                                | Kriterium 1:<br>Lavbundsarealer | Kriterium 2:<br>Kvælstofindsatsbehov | 2025      | 2026      | 2027      | 2028      | 2029      | 2030      | 2031      | 2032      | Total 2025-2032 |
|                                                                                                         | Vægt 40 pct.                    | Vægt 60 pct.                         | 1.000 kr. | 1.000 kr. | 1.000 kr. | 1.000 kr. | 1.000 kr. | 1.000 kr. | 1.000 kr. | 1.000 kr. | 1.000 kr.       |
|                                                                                                         | Pct.                            | Pct.                                 |           |           |           |           |           |           |           |           |                 |
| Assens                                                                                                  | 0,69%                           | 1,67%                                | 1.020     | 910       | 570       | 570       | 420       | 420       | 80        | 10        | 4.000           |
| Faaborg-Midtfyn                                                                                         | 1,10%                           | 1,54%                                | 1.090     | 980       | 610       | 610       | 450       | 450       | 80        | 10        | 4.280           |
| Kerteminde                                                                                              | 0,17%                           | 0,60%                                | 340       | 310       | 190       | 190       | 140       | 140       | 30        | -         | 1.340           |
| Nyborg                                                                                                  | 0,25%                           | 0,76%                                | 450       | 400       | 250       | 250       | 180       | 180       | 30        | 10        | 1.750           |
| Odense                                                                                                  | 0,31%                           | 0,75%                                | 460       | 410       | 260       | 260       | 190       | 190       | 30        | 10        | 1.810           |
| Svendborg                                                                                               | 0,26%                           | 0,83%                                | 490       | 430       | 270       | 270       | 200       | 200       | 40        | 10        | 1.910           |
| Nordfyns                                                                                                | 0,52%                           | 1,30%                                | 800       | 710       | 440       | 440       | 330       | 330       | 60        | 10        | 3.120           |
| Langeland                                                                                               | 1,05%                           | 0,34%                                | 500       | 450       | 280       | 280       | 210       | 210       | 40        | 10        | 1.980           |
| Ærø                                                                                                     | 0,04%                           | 0,20%                                | 110       | 100       | 60        | 60        | 40        | 40        | 10        | -         | 420             |

Midlerne afsættes forventeligt til kommunerne med bloktilskudsaktstykket for 2026 og herunder midtvejsregulering af bloktilskuddet for 2025.

Uddybende om fordelingsnøglen

Fordelingsnøglen tager udgangspunkt i kvælstofindsatsbehovet, jf. ”Forslag til genbesøg af vandområdeplanerne 2021-2027”, som er i høring frem til 22. juni 2025, samt i potentialet for udtagning af lavbundsgrunde, jf. ”Tørvekortet” (Kulstof 2022–kortet), der blev offentliggjort den 8. maj 2024.

Fordelingsnøglen for kvælstofindsatsbehovet er ikke en faktisk opgørelse af kvælstofindsatsbehovet på kommuneniveau, men udelukkende en regneteknisk nøgle, hvor den enkelte kommune har fået tilskrevet en procentandel af kvælstofindsatsbehovet fra alle geografisk overlappende kystvandområder svarende til den enkelte kommunes procentandel af det enkelte kystvandområdes areal. Kvælstofindsatsbehovet i fordelingsnøglen for den enkelte kommune udgøres dermed af summen af disse overlap.

## Afledte konsekvenser

Ministeriet for Grøn Trepert har beregnet fordelingen af midler pr. kommune med udgangspunkt i kvælstofindsatsbehovet, samt i potentialet for udtagning af lavbundsgrunde.

Midlerne afsættes forventeligt til kommunerne med bloktilskudsaktstykket for 2026 og herunder midtvejsregulering af bloktilskuddet for 2025.

Langeland Kommunes indsats og dermed tildelte økonomi svarer stort set til indsatsen i Svendborg Kommune.

I Langeland Kommune er den administrative store opgave i Grøn Trepert placeret i Teknik og Miljø. Det anbefales derfor, at midlerne budgetmæssigt følger opgaven og dermed Teknik og Miljø's budget.

## **Indstilling**

Direktionen indstiller: at Kommunalbestyrelsen:

- Godkender, at Langeland Kommunes tildeling af midler til Grøn Trepert budgetmæssigt følger opgaven placeret i Teknik og Miljø
- Godkender, at administrationen i Teknik og Miljø kan disponere over midlerne til løsning af opgaverne i Grøn Trepert, herunder behov for interne/eksterne medarbejderressourcer

## **Beslutning i Klima-, Trafik- og Teknikudvalget den 25-02-2025**

Anbefales.

## **Beslutning i Økonomiudvalget den 25-03-2025**

Anbefales.

Afbud under hele mødet:

Tonni Hansen, som stedfortræder deltog Winni Kielstrup Hansen

## **Bilag**

Fordeling.pdf

## Punkt 59: Hjortholm Energipark

25/247

### Resume

Folketinget har, som et væsentligt element i udmøntningen af Klimaaftalen om mere grøn energi fra sol og vind på land 2023, vedtaget Lov om statsligt udpegede energiparker.

Der har ind til nu været tre statslige indmeldingsrunder, hvor kommuner og VE-opstillere har haft mulighed for at indmelde arealer til potentielle energiparker. I den seneste indmeldingsrunde er der indmeldt et areal i Langeland Kommune: Hjortholm Energipark på 381 hektar.

Plan- og Landdistriktsstyrelsen anmoder derfor Langeland Kommune om at tage stilling til, om de indmeldte arealer er egnet til udpegning til en energipark, og om kommunalbestyrelsen kan tilslutte sig det forslåede areal.

### Sagsfremstilling

Regeringen, Socialistisk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Radikale Venstre og Alternativet indgik den 12. december 2023 ”Klimaafale om mere grøn energi fra sol og vind på land 2023 - Rammevilkår til fremme af VE-udbygningen på land”

Et væsentligt element i udmøntningen af klimaaftalen er Lov om statsligt udpegede energiparker.

Loven muliggør udpegning af energiparker på land med bedre vilkår for etablering af vindmøller og solcelleanlæg samt tilknyttede anlæg i form af PtX-anlæg og anden erhvervsmæssig bebyggelse.

Ministeren for byer og landdistrikter kan efter lov om statsligt udpegede energiparker udpege et areal som statslig energipark, hvis:

- kommunalbestyrelsen har givet sin tilslutning
- arealet forventes at kunne rumme vindmøller, solcelleanlæg eller en kombination heraf med en samlet årlig elproduktion på minimum 100 GWh
- nationale interesser ikke taler afgørende imod

Der har indtil nu været tre indmeldingsrunder, hvor kommuner og VE-opstillere har haft mulighed for at indmelde arealer til potentielle energiparker.

På Langeland har Selskabet Wind Estate indmeldt ”Hjortholm Energipark” med et areal på 381 ha, som potentiel energipark (se bilag: Forslag fra Wind Estate).

Forslaget består i opførelse af op til 135 ha solceller, opførelse af op til otte vindmøller med en højde på 185/200 m samt opførelse af batterianlæg. Anlægget vil i fuld størrelse kunne producere 317.700 MWh svarende til 75.600 husstandes årlige elforbrug.

I henhold til loven beder Plan- og Landdistriktsstyrelsen Langeland Kommune om at tage stilling til, om de indmeldte arealer er egnet til udpegning til en energipark, og om kommunalbestyrelsen kan tilslutte sig det forslåede areal.

Fristen for svar til Plan- og Landdistriktsstyrelsen er senest den 15. april 2025.

### Afledte konsekvenser

Teknik & Miljø har gennemført en overordnet konfliktsøgning på området (del af PLST ID:704). For søgningen gælder, at der er konflikter med beskyttet natur, landskabsinteresser, værdifuld landbrugsjord, kystnærhedszonen m.m.

Hvis kommunalbestyrelsen giver sin tilslutning, igangsætter Plan- og Landdistriktsstyrelsen en tværministeriel screening, som fyldestgørende skal afdække eventuelle væsentlige nationale interesser på arealet, og om arealet lever op til krav jf. lov om statsligt udpegede energiparker.

Finder Plan- og Landdistriktsstyrelsen arealerne relevante for en potentiel energipark udarbejdes udkast til bekendtgørelse med tilhørende miljøvurdering, som vil blive fremlagt i offentlig høring i mindst otte uger.

I henhold til svar af 13. februar 2025 fra Plan- og Landdistriktsstyrelsen kan Kommunalbestyrelsen ”trække sin tilslutning helt tilbage frem til udstedelsen af bekendtgørelsen.”

Det fremgår også af Plan- og Landdistriktsstyrelsen svar, at ”Der er afsat midler til statsligt engagement og myndighedsbehandling af energiparker herunder screening af nationale interesser og tilhørende miljøvurdering til statslig udpegning af energipark ved bekendtgørelse. Kommunerne pålægges ikke en økonomisk omkostning i forbindelse med den statslige udpegning ud over den almindelige sagsbehandling herunder dialog, høring, politisk afklaring mv, som kan indebære et mindre personalemæssigt ressourcetræk.”

## **Indstilling**

Direktionen indstiller at Klima-, Trafik- og Teknikudvalget kommer med anbefaling overfor Økonomiudvalg og Kommunalbestyrelsen:

- Om de indmeldte arealer i ”Hjortholm Energipark” vurderes egnet til udpegning til en energipark, og om kommunalbestyrelsen på det foreliggende grundlag kan tilslutte sig det forslåede areal

## **Beslutning i Klima-, Trafik- og Teknikudvalget den 25-02-2025**

René Larsen (S), Ulrik Pihl (F) og Nynne Printz (F) vurderer umiddelbart, at arealet ikke er egnet til udpegning til energipark, men anbefaler en tværministeriel screening for en energipark alene med vindmøller.

Jørgen Nielsen (C) og Brian Dalsgaard (Løsgænger) vurderer, at arealet ikke er egnet til udpegning til energipark og anbefaler, at Kommunalbestyrelsen ikke giver sin tilslutning.

## **Beslutning i Økonomiudvalget den 25-03-2025**

Flertallets beslutning i Klima-, Trafik- og Teknikudvalget anbefales.

Afbud under hele mødet:

Tonni Hansen, som stedfortræder deltog Winni Kielstrup Hansen

## **Bilag**

PLST ID 704 Indmelding af energipark i Langeland Kommune

Hjortholm Energipark fra Wind Estate

Svar på spørgsmål fra Plan- og Landdistriktsstyrelsen

# **Punkt 60: Forslag til Tillæg nr. 2 til Spildevandsplan 2018-2025 - Arnskovmosen**

23/2068

## **Resume**

Kommunalbestyrelsen godkendte den 18. november 2024, at Forslag til Tillæg nr. 2 til Spildevandsplan 2018-2025 skulle sendes i otte ugers offentlig høring.

Der er i høringsperioden fra den 22. november 2024 til den 17. januar 2025 indkommet fire høringssvar.

Kommunalbestyrelsen skal beslutte, om Tillæg nr. 2 til Spildevandsplan 2018-2025 vedrørende optagelse af privat spildevandsledning i spildevandsplanen skal vedtages endeligt.

## **Sagsfremstilling**

Rørledningen med tilhørende bassiner er oprindelig anlagt som en afløbsledning med rensbassiner fra det daværende mejeri, og efter mejeriets nedlæggelse er vedligeholdelsen af rørledning og bassiner blevet reguleret i henholdsvis Landvæsenskommissionen den 21. oktober 1982, og senere i kendelse fra Overlandvæsenskommissionen den 30. september 1983, hvor der gøres små justeringer i anpartsøglen (Bilag 1 og 2).

Selvom rørledningen med bassiner er etableret som en fællesprivat spildevandsledning med bassiner, er den aldrig formelt blevet optaget i en spildevandsplan eller i spildevandsplanens kortbilag.

Formålet med Tillæg nr. 2 til Spildevandsplan 2018-2025 er formelt, i henhold til Spildevandsbekendtgørelsen BKG 2024-05-27 nr. 532, § 4, stk. 1 pkt. 2, at få bragt dette i orden.

Kommunalbestyrelsen godkendte den 18. november 2024 at Forslag til Tillæg nr. 2 til Spildevandsplan 2018-2025 skulle sendes i otte ugers offentlig høring.

Der er i høringsperioden fra den 22. november 2024 til den 17. januar 2025 indkommet fire høringssvar. Administrationen opfordrer, at alle høringssvarene læses i deres fulde ordlyd (Bilag 7).

Høringssvarene har overordnet følgende bemærkninger til tillægsforslaget til spildevandsplanen:

- At kommunen med optagelsen i spildevandsplanen opretter et nyt privat spildevandsanlæg
- At ledningen er kommunens ansvar
- At kommunen skal overtage ledningen som offentlig

Høringssvarene er blevet samlet i en såkaldt hvidbog, hvor administrationen kommenterer høringssvarene.

Høringssvarene har ikke resulteret i ændringer i Tillæg nr. 2 til spildevandsplanen.

## **Afledte konsekvenser**

Tillæg nr. 2 til Spildevandsplan 2018-2025 vil retteligt og formelt i henhold til spildevandsbekendtgørelsen optage den private spildevandsledning i kommunens spildevandsplan.

Landvæsenskendelserne er fortsat at betragte som retsgrundlag for oprettelse og drift af det fællesprivate spildevandsanlæg. Langeland Kommune vil fortsat administrere den fremtidige drift af anlægget og fordele udgifterne via fordelingsnøglen.

Tillægget til spildevandsplanen er derfor ikke en ændring af hidtidig forvaltningspraksis og alt fortsætter uændret for ledningsejerne.

## **Indstilling**

Direktionen indstiller, at Kommunalbestyrelsen:

- Endeligt vedtager Forslag til Tillæg nr. 2 til Spildevandsplan 2018-2025

## **Beslutning i Klima-, Trafik- og Teknikudvalget den 25-02-2025**

Anbefales.

## **Beslutning i Økonomiudvalget den 25-03-2025**

Anbefales.

Afbud under hele mødet:

Tonni Hansen, som stedfortræder deltog Winni Kielstrup Hansen

## **Bilag**

Forslag til Tillæg nr. 2 til Spildevandsplan 2018-2025.pdf

Bilag 1 \_Overlandsvæsenskendelse fra 1983

Bilag 2 \_Landvæsenskendelse fra 1982 vedr. vedligeholdelsesudgifter.PDF

Bilag 3 \_Tilladelse til etablering af bassiner 1968.PDF

Bilag 4 \_Tilladelse fra 1926 til udledning af spildevand fra mejeriet.PDF

Bilag 5 \_Screeningsafgørelse for miljøvurdering af Tillæg nr. 2.pdf

Bilag 6 \_Hvidbog.pdf

Bilag 7 \_Høringssvar samlet.pdf



# Punkt 61: Igangsættelse af realisering af lavbund- og vådområdeprojekter under Vandområdeplan II

25/39

## Resume

I henhold til indsatskrav i vandområdeplan 2 skal der gennemføres vådområdeprojekter, som kan fjerne kvælstof, så vandmiljøet i kystområderne bliver forbedret. Langeland Kommune har søgt, og modtaget tilsagn om støtte, til realisering af fire projekter. Det er Landbrugsstyrelsen, som meddeler tilsagn. De fire projekter er nærmere beskrevet i sagsfremstillingen. Der er tale om arealer ved Hoborglund, (I oplandet til Storebælt) samt Egeløkke, Kædeby Has og et areal internt i Magleby Nor. (I oplandet til Det Sydfynske Øhav).

Gennemførsel af projekterne er afhængig af, at lodsejerne selv ønsker at deltage i realiseringen. Det er således et krav, at der kan indgås frivillige aftaler om realisering med samtlige lodsejere.

Der er i to af projekterne en positiv holdning til projektgennemførsel, for de øvrige er lodsejerne afventende og deltagelse vil givetvis afhænge af, hvilken erstatning for projektgennemførsel der kan tilbydes.

Det er Jordfordelingsplanlæggere fra Ministeriet for Grøn Trepert, som skal indgå lodsejeraftaler og gennemføre en eventuel jordfordeling.

Det er en betingelse for at påbegynde opkøb af erstatningsjord, samt indgå lodsejeraftaler, at der bliver truffet en politisk beslutning om at projektet kan gennemføres.

## Sagsfremstilling

Etablering af vådområder er et velkendt virkemiddel som indsats til forbedring af vandmiljø. På Langeland er der tidligere etableret vådområder i Snaremosø, Nørreballe Nor, Botofte Skovmosø samt Holmsmosø, ved Klavsebølle. Hvor de tre førstnævnte er gennemført af henholdsvis Fyns Amt og Naturstyrelsen, blev Holmsmosø realiseret af Langeland Kommune. Holmsmosø løfter en del af indsatskravene i Vandområdeplan I. Hver Vandområdeplan har indsatskrav til kystvande, med henblik på at forbedre vandmiljøet.

I Vandområdeplan II er der således krav om fjernelse af i alt syv ton Kvælstof til Det Sydfynske Øhav samt fem ton til Storebælt. [Overblik - Vandområdeplaner 2015-2021 - Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø \(sgavmst.dk\)](#).

For hvert vandopland er der udarbejdet en Vandoplandsplan (VOP), hvor der løbende opdateres i forhold til fremdrift af opgaven.

Det er væsentligt at bemærke, at Grøn Trepert har fokus på at løfte indsatskravene i Vandområdeplan III, og de indsatser, som er beskrevet i henholdsvis Vandområdeplan I og Vandområdeplan II, er en del af baseline til Vandområdeplan III.

I tilfælde af at opgaven ikke bliver løst, er det forventningen, at indsatsen bliver en del af Grøn Trepert efter genbesøg i 2027, eller alternativt bliver indlemmet i en fjerde vandområdeplan.

Det har været et ønske fra både kommuner og landbrug, at det er kommunerne, som løfter opgaven med realisering af vådområdeprojekter, hvorfor det er væsentligt, at det er tydeligt, at opgaven bliver prioriteret.

En realisering af et vådområdeprojekt kræver indledningsvis gennemførsel af en teknisk og en ejendomsmæssig forundersøgelse. Disse undersøgelser er gennemført for de fire områder. Dernæst bliver det vurderet, om det er sandsynligt, at der kan gennemføres et projekt, i denne vurdering indgår de tekniske forhold og lodsejernes holdninger. Vurderer Landbrugsstyrelsen, at det er sandsynligt, at der kan gennemføres et projekt, kan der meddeles tilsagn til realisering. Herefter kan Jordfordelingskontoret påbegynde arbejdet med opkøb af erstatningsjord samt dialog med den enkelte lodsejer om forventning til erstatning. Dette arbejde starter ofte med et møde imellem lodsejer, jordfordelingskontoret, samt den kommunale sagsbehandler. Ved realisering af vådområdeprojekter, hvor der er flere lodsejere, kan et opstartsmøde blive afholdt som et større fællesmøde, eventuelt med politisk deltagelse.

Uanset hvilken af de to modeller der bliver valgt, så er det en forudsætning for Jordfordelingskontorets arbejde, at der er truffet en politisk beslutning om realisering af projektet.

Beskrivelse af de fire projekter, herunder udgifter til rådgiver, medarbejder løn, samt anlæg som Langeland Kommune skal være i forskud med økonomisk. Det resterende beløb bliver håndteret af Landbrugsstyrelsen.

Bogø i Magleby Nor:

Internt i Magleby Nor, tæt ved Norvej, er et lavereliggende område på ca. 14 hektar, hvor en mindre pumpestation løfter vandet op i Magleby Nors kanaler, så arealet kan dyrkes i omdrift. Etablering af et vådområde-projekt, hvor pumpen slukkes, og arealet bliver til en lavvandet sø, vil kunne omdanne 1478 kg N pr år, svarende til 107,57 kg N/ha/år.

Der er to lodsejere, som bliver påvirket af projektgennemførsel.

Der er meddelt tilsagn fra Landbrugsstyrelsen på i alt 4.535.300 kr., hvoraf 1.733.500 kr. er øremærket til rådgiver, timeløn til kommunal medarbejder samt anlæg.

Sylten ved Kædeby Has:

Ved kysten, umiddelbart nord for Kædeby Has, ligger et areal på omkring 11 hektar, hvor en pumpestation løfter vandet, så størstedelen af arealet kan anvendes til omdrift. En slukning af pumpen vil betyde etablering af en lavvandet sø i området, der vil kunne omdanne 579 kg N/år, svarende til 53 kg N/ha/år.

Der var på ansøgningstidspunktet fire lodsejere, som bliver påvirket af projektgennemførsel, hvoraf det for de tre lodsejere er et meget begrænset areal, som sandsynligvis vil kunne afværges, hvis lodsejerne ikke ønsker at deltage.

Der er meddelt tilsagn fra Landbrugsstyrelsen på i alt 3.455.200 kr., hvoraf 1.589.000 kr. er øremærket til rådgiver, timeløn til kommunal medarbejder, samt anlæg.

Egeløkke Lung:

Et areal i tilknytning til Egeløkke Lung kan ved omlægning af dræn omdannes til et lavvandet engareal. Etablering vil kunne omdanne 3077 kg N/år, svarende til 85 kg N/ha/år.

Der er én lodsejer, som bliver påvirket af projektgennemførsel.

Der er meddelt tilsagn fra Landbrugsstyrelsen på i alt 7.306.000 kr., hvoraf 802.000 kr. er til øremærket til rådgiver, timeløn til kommunal medarbejder samt anlæg.

Hoborglund

Syd for sommerhusområdet Hoborglund ligger et areal på ca. 55 hektar, som i dag er afvandet til kysten med pumpestation (Hou Pumpelag.) Projektet er et lavbundsprojekt, som kan omdanne henholdsvis 2649 kg N/år svarende til 49 kg N/ha år samt 547 ton CO<sub>2</sub> /år svarende til 10 ton CO<sub>2</sub> /ha/år.

Der er tre lodsejere, som bliver påvirket af projektgennemførsel. Hovedlodsejeren er meget positiv overfor projektgennemførsel og de to øvrige lodsejere kan afværges, såfremt de måtte ønske at blive udtaget af projektet.

Der er meddelt tilsagn fra Landbrugsstyrelsen på i alt 9.245.000 kr., hvoraf 5.152.400 kr. er øremærket til rådgiver, timeløn til kommunal medarbejder samt anlæg.

## **Afledte konsekvenser**

Langeland Kommune skal være i forskud med betaling af anlæg, rådgiver samt løn til kommunens eget personale. Projekterne er fuldt finansieret. Der er mulighed for at ansøge om rate udbetaling under projektgennemførsel. Det er forventningen, at anlægsfasen tidligst bliver påbegyndt i 2026, da der først skal være klarhed over lodsejeraftaler samt meddeles myndighedsgodkendelser. Det samlede beløb til anlæg i de fire projekter er 6.668.000 kr., der forventes anvendt i perioden 2026 til 2028.

## **Indstilling**

Direktionen indstiller, at Kommunalbestyrelsen:

- Beslutter igangsætning af realisering af de fire projekter

**Beslutning i Klima-, Trafik- og Teknikudvalget den 14-01-2025**

Anbefales med supplerende sagsfremstilling med kortbilag og tilsagnsskrivelser.

Herudover ønsker udvalget at besøge de pågældende lodsejere inden sagen behandles i Kommunalbestyrelsen.

## **Supplerende sagsfremstilling til 18-02-2025**

Klima-, Trafik- og Teknikudvalget bad den 14. januar 2025 om supplerende sagsfremstilling med kortbilag og tilsagnsskrivelser. Projekter kan findes på kommunes hjemmeside her <https://langelandkommune.dk/mit-liv/affald-natur-og-miljoe/statens-vandomraadeplaner>

Klima-, Trafik- og Teknikudvalget har den 23. januar 2025 holdt møde med de berørte lodsejere med henblik på orientering om proces og præcisering af, at projektrealisering afhænger af frivillige aftaler med de pågældende lodsejere.

Efter mødet har lodsejere fra hhv. Egelykke Lung og Bogø i Magleby Nor henvendt sig til Langeland Kommune, med oplysning om at de i øjeblikket ikke har interesse i projektgennemførsel. Det er derfor administrations indstilling at de to projekter udtages af beslutningsgrundlaget.

## **Ny indstilling til 18-02-2025**

Direktionen indstiller at Økonomiudvalget anbefaler følgende til Kommunalbestyrelsen:

- At igangsætte realisering af projekterne Hoborglund samt Sylten ved Kædeby Has
- At proceduren i forbindelse med projektrealisering, der medfører et midlertidigt træk på likviditetsbeholdningen godkendes
- At der til realisering af de to projekter samlet afsættes 6.741.400 som midlertidigt bevilges af kassebeholdningen og efterfølgende dels løbende og endeligt finansieres af staten, når projekterne er gennemført, og alle udgifter er afholdt

## **Beslutning i Økonomiudvalget den 18-02-2025**

Tilbagesendes til behandling i Klima-, Trafik-, og Teknikudvalget.

Afbud under hele mødet:

Peder Hansen

Jørgen Nielsen deltog som stedfortræder

## **Beslutning i Klima-, Trafik- og Teknikudvalget den 25-02-2025**

Anbefales.

## **Beslutning i Økonomiudvalget den 25-03-2025**

Anbefales.

Afbud under hele mødet:

Tonni Hansen, som stedfortræder deltog Winni Kielstrup Hansen

## **Punkt 62: Flaghus Bagenkop Havn**

25/719

### **Resume**

Renovering eller nedrivning af bygning ”flaghuset” placeret på midtermolen Bagenkop Havn.

### **Sagsfremstilling**

Bygning på Havnegade 2D midtermolen på Bagenkop Havn henstår i så dårlig stand, at den kræver en omfattende renovering. Bygningen også kaldt Flaghuset bruges i dag kun til opbevaring og tørring af flag, som bruges på den henstående flagstang på midtermolen, der drives af nogen frivillige brugere af havnen.

Vej, Park og Ejendomme har hentet et overslag på henholdsvis renovering af murerværket og nedrivning,

Murer overslag renovering 50.000 kr.

Nedrivning og retablering 12.000 kr.

### **Afledte konsekvenser**

Der er ingen afledte konsekvenser, da bygningens nuværende funktion, det vil sige opbevaring af flag kan flyttes til anden lokation på havnen, hvilket er aftalt mellem brugerne og havnen.

### **Indstilling**

Direktionen indstiller til Klima-, Trafik- og Teknikudvalget, at Flaghuset skal

- a. Renoveres (forventet pris 50.000 kr.), eller
- b. Nedrives og arealet retableres (forventet pris 12.000 kr.)

### **Beslutning i Bagenkop Havneråd den 06-02-2025**

Havnerådet anbefaler løsning b: at flaghuset nedrives og arealet retableres, forventet pris justeres til 8.000 kr. da bygningen ikke har asbesttag.

### **Beslutning i Klima-, Trafik- og Teknikudvalget den 25-02-2025**

Udvalget anbefaler, at flaghuset sælges til en Langelandsk forening for 1 kr. med henblik på bevaring inden den 1. maj 2026 med tilbagekøbsklausul.

### **Beslutning i Økonomiudvalget den 25-03-2025**

Fagudvalgets beslutning anbefales.

Afbud under hele mødet:

Tonni Hansen, som stedfortræder deltog Winni Kielstrup Hansen

## Punkt 63: Ønsker til udlæg af nye sommerhusområder

25/575

### Resume

Regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) har indgået aftale med Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti om:

”Vækst og udvikling i landdistrikterne gennem udvikling i planloven mv.”

Administrationen anbefaler politisk drøftelse og godkendelse af proces for arealudpegning af mulige nye sommerhusgrunde i kystnærhedszonen.

### Sagsfremstilling

Aftaleparterne er enige om at ændre planloven, så der åbnes mulighed for udlæg af 2.500 nye sommerhusgrunde i kystnærhedszonen efter de eksisterende regler, men uden at der stilles krav om tilbageførsel af ubebyggede sommerhusgrunde til landzone.

Langeland er for størstedelen omfattet af kystnærhedszonen og der er for nuværende ikke mulighed for udlæg af nye sommerhusområder i kystnærhedszonen.

Der er endnu ikke fremsendt et lovforslag og planloven er endnu ikke ændret med henblik på arealudlæg til nye sommerhusområder.

For at være på forkant med kommende landspolitiske udspil, kunne det være formålstjenligt at drøfte mulighederne, herunder også involvere borgere, investorer og grundejere i de kommende muligheder.

Administrationen foreslår derfor at der annonceres om input til evt. kommende sommerhusudlæg. I annonceringen bør det tydeliggøres, at udlæg ikke må være i konflikt med beskyttelsesinteresser.

I annonceringen og dialog vejledes om den viden administrationen har omkring det landspolitiske udspil og Langelands ønsker for fremtiden. F.eks. må arealudlæg ikke være i konflikt med strandbeskyttelse, naturbeskyttelse, natura 2000, udviklingsplaner og infrastruktur osv.

Efter endt annoncering vil administrationen samle forslagene sammen og udarbejde en sag til det politiske niveau med henblik på en prioritering/ønskeliste. Derved vil Langeland være bedre klar, når der gives mulig for et indspil.

Ønsker til arealudlæg forventes at skulle medtages i en Planstrategi inden der kan indsendes ideoplæg. En lokalpolitisk opbakning skal derfor beskrives og vedtages i en planstrategi, f.eks. som tillæg til en planstrategi eller ved indarbejdelse i kommende planstrategi som forventes i 2026-2027.

### Afledte konsekvenser

Processen kan være med til at give borgerne mulighed for at komme med input til arealudlæg inden der åbnes for eventuel ansøgningsrunde.

Processen kan medføre forventninger om arealudlæg som ikke kan indfries.

Administration har erfaring for, at statslige udmeldinger kan komme med forholdsvis kort svarfrist, og det derfor skønnes hensigtsmæssigt at forberede et svar, hvis det ønskes, at der skal gives muligheder for arealudlæg til nye sommerhusgrunde på Langeland.

### Indstilling

Direktionen indstiller, at Klima-, Trafik- og Teknikudvalget anbefaler følgende overfor Økonomiudvalg og Kommunalbestyrelsen:

- At administrationen igangsætter en proces for arealudpegning af mulige nye sommerhusgrunde
- At der offentligt annonceres efter input til eventuelle arealudlæg for nye sommerhusgrunde under hensyntagen til beskyttelsesinteresser

- At resultatet fremsendes til politisk drøftelse senest i forbindelse med gennemførelse af de pågældende ændringer i planloven

## **Beslutning i Klima-, Trafik- og Teknikudvalget den 25-02-2025**

Anbefales.

## **Beslutning i Økonomiudvalget den 25-03-2025**

Anbefales.

Afbud under hele mødet:

Tonni Hansen, som stedfortræder deltog Winni Kielstrup Hansen

## **Bilag**

Regeringsaftale

# **Punkt 64: Arbejdsgruppe for sikre cykelveje fra Nord til Syd og trafikforhold i Rudkøbing**

25/1162

## **Resume**

Klima-, Trafik- og Teknikudvalget har foreslået nedsat en arbejdsgruppe med henblik på at komme med anbefalinger til prioritering af anlægsprojekter til sikre cykelveje fra Nord til Syd samt til trafikforhold i Rudkøbing, herunder potentielt sammenfald med hastighedsdæmpende foranstaltninger.

Kommunalbestyrelsen skal træffe beslutning om kommissorium for arbejdsgruppen og frigivelse af anlægsmidlerne.

## **Sagsfremstilling**

Klima-, Trafik- og Teknikudvalget har foreslået nedsat en arbejdsgruppe med henblik på at komme med anbefalinger til prioritering af anlægsprojekter til sikre cykelveje fra Nord til Syd samt til trafikforhold i Rudkøbing.

I henhold til budgetaftalen i 2025 er der afsat 300.000 kr. til ”Sikre cykelveje fra Nord til Syd og trafikforhold i Rudkøbing”.

Herudover er der afsat 500.000 kr. i 2025 og 1 mio. kr. i 2026 til ”Trafikdæmpende foranstaltninger og etablering af affaldsøer som trafikchikane”.

Politisk er der tale om to uafhængige anlægsrammer, men hvor arbejdsgruppen potentielt kan komme med anbefaling til sammenfaldende projekter.

Med baggrund i udvalgets forslag er der udarbejdet forslag til kommissorium for arbejdsgruppen.

## **Afledte konsekvenser**

Arbejdsgruppen forventes at komme med anbefalinger til den politiske prioritering af anlægsprojekter til sikre cykelveje fra Nord til Syd samt til trafikforhold i Rudkøbing, herunder potentielt sammenfald med hastighedsdæmpende foranstaltninger.

## **Indstilling**

Direktionen indstiller at Klima-, Trafik- og Teknikudvalget anbefaler følgende overfor Økonomiudvalg og Kommunalbestyrelsen:

- At forslag til Kommissorium for arbejdsgruppe for sikre cykelveje og trafikforhold i Rudkøbing godkendes
- At anlægsramme i 2025 på 300.000 kr. til ”Sikre cykelveje fra Nord til Syd og trafikforhold i Rudkøbing” frigives
- At anlægsramme i 2025 på 500.000 kr. til ”Trafikdæmpende foranstaltninger og etablering af affaldsøer som trafikchikane” frigives

## **Beslutning i Klima-, Trafik- og Teknikudvalget den 25-02-2025**

Anbefales.

## **Beslutning i Økonomiudvalget den 25-03-2025**

Anbefales.

Cykling Langeland inviteres med i arbejdsgruppen.

Afbud under hele mødet:

Tonni Hansen, som stedfortræder deltog Winni Kielstrup Hansen

## **Bilag**

Kommissorium.pdf



## Punkt 65: Ansøgning til Udviklingspuljen

25/315

### Resume

Denne sag omhandler behandling af en ansøgning til Udviklingspuljen.

### Sagsfremstilling

Humbleegnens Kultur og Borgerforening har i samarbejde med Humble Musikefterskole søgt støtte til afvikling af to koncerter for mindst 200 personer samt støtte til at pynte Humble med blomsterkasser fra april til november og julepynt i november og december. Der søges om 15.000 kr. ud af et samlet budget på 21.200 kr.

Ansøger ønsker at glæde Humbles borgere og besøgende ved at opsætte blomsterkasser. Der budgetteres med 2.700 kr. til blomster.

Ansøger ønsker at pynte Humble op til jul med hjerter på Hovedgaden og på Ristingevej. Der budgetteres med 12.000 kr. til nye hjerteskalder, 1.800 kr. til batterier til lyskæder og 1.800 kr. til pyntegran til galger.

Derudover er der budgetteret med 2.900 kr. til køb af to juletræer.

Ansøger ønsker at arrangere to julekoncerter, dels i Humble Kirke og dels på ”Torvet” når juletræet tændes. Ansøger har ikke søgt om støtte til koncerterne.

HEKOB søgte til et lignende formål i 2024 og fik bevilget 9.000 kr. Administrationen indstiller, at HEKOB i 2025 får bevilget 8.000 kr.

Fra 2026 og frem vil en ansøgning af denne karakter falde ind under den kommende Event-, kultur- og aktivitetspulje.

Ansøgningen og budget er vedlagt som bilag.

### Afledte konsekvenser

Der er i alt 270.000 kr. årligt i Udviklingspuljen. Såfremt bevillingen vedtages, vil der restere 149.000 kr. i Udviklingspuljen til anvendelse i 2025. Dette er under forudsætning af, at de af 2024-midlerne bevilgede, men ikke udbetalte, 124.000 kr. overføres i forbindelse med regnskab 2024.

### Indstilling

Direktionen indstiller, at Økonomiudvalget:

- Beslutter at tildele HEKOB 8.000 kr. til de i dagsordenen beskrevne tiltag i 2025

### Beslutning i Økonomiudvalget den 25-03-2025

Godkendt med et tilskud på 10.000 kr.

Afbud under hele mødet:

Tonni Hansen, som stedfortræder deltog Winni Kielstrup Hansen

### Bilag

Ansøgning fra Humbleegnens Kultur og Borgerforening om tilskud til opsætning af blomsterkasser m.m.

Budget vedrørende arrangement i Humble - Blomsterkasser og arrangement til jul

# **Punkt 66: Tidsplan erhvervspolitik samt tilflytnings- og tiltrækningspolitik**

24/8004

## **Resume**

Der er afholdt borgermøder, og der har været en drøftelse i Erhvervsråd Langeland. På baggrund af de mange gode input og et ønske fra erhvervsrådet om muligheden for yderligere drøftelser fremsættes hermed et forslag til en revideret tidsplan for udarbejdelse og vedtagelse af politikkerne.

## **Sagsfremstilling**

Kommunalbestyrelsen har i december 2024 tiltrådt, at første udkast til de nye politikker dagsordenssættes på Økonomiudvalgsrådet i april 2025 til drøftelse, hvorefter der konsekvensrettes, og at de nye politikker sættes til beslutning i Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen i maj 2025.

Grundet de mange gode input fra borgermøderne og drøftelserne i erhvervsrådet foreslås tidsplanen justeret, således at:

- Hovedemnerne for politikken og de overordnede målsætninger herunder fremlæggelse af tilbagemeldingerne fra borgermøde og møde i Erhvervsråd Langeland drøftes på Økonomiudvalgsrådet i april 2025
- Udkastene til politikkerne drøftes og justeres i Økonomiudvalgsrådet den 20. maj 2025
- Udkastene til politikkerne drøftes på møde i Erhvervsråd Langeland den 21. maj 2025
- Økonomiudvalget behandler indstilling af nye politikker til beslutning i Kommunalbestyrelsen på mødet den 24. juni 2025
- Politikkerne indstilles til beslutning i Kommunalbestyrelsens møde den 30. juni 2025

## **Afledte konsekvenser**

En ny erhvervspolitik samt bosætnings- og tiltrækningspolitik kan træde i kraft pr. 1. juni 2025.

## **Indstilling**

Direktionen indstiller at Økonomiudvalget:

- Beslutter den skitserede reviderede tidsplan

## **Beslutning i Økonomiudvalget den 25-03-2025**

Godkendt med den bemærkning, at ikrafttrædelsestidspunktet bliver den 1. juli 2025.

Afbud under hele mødet:

Tonni Hansen, som stedfortræder deltog Winni Kielstrup Hansen

# Punkt 67: Status for Center for Erhverv, Kultur og Turisme

25/318

## Resume

Dette punkt omhandler en kort status siden sidst fra centret indenfor udvalgets område.

## Sagsfremstilling

### Visit Langeland

Vi oplevede en fremgang på 35% i januars kommercielle overnatninger i Langeland Kommune, med en flot fremgang på 2.513 flere overnatninger end i 2024. Der har været fremgang i både danske og udenlandske overnatninger. I private AirBNB overnatninger har der været en fremgang på 15% i januar fra 2024 til 2025. Vi har også modtaget AirBNB overnatninger fra februar, her var dog en nedgang på 1,5 %.

På langeland.dk har også været flere besøgende end de foregående år.

Efter anbefaling fra VisitOdense regnes nu - og fremadrettet - med 40% besøgende uden cookie samtykke (var tidligere 30%).

Der er begyndt at blive budt ind fra aktører og frivillige med arrangementer til Geopark-dagene i Kr. Himmelfart. Der afholdes By Night i Rudkøbing samme weekend, hvorfor der er aftalt en koordinering med RUHA for at styrke samarbejdet, så begge dele bliver løftet.

I forhold til projektet forankret i Destination Fyn omkring etablering af et cykelnetværk på Fyn og Øerne udestår der kun godkendelse fra en enkelt lodsejer på Langeland. Projektet skrider planmæssigt frem. Der udestår en mindre del af finansierungsgrundlaget i Destination Fyn, når dette opnås, vil der forventeligt blive opsat skilte ultimo 2025/2026.

I LAG Geopark projektet er der igangsat oversættelse af podcast med bidrag via AI til at effektivisere processen. Der er i et samarbejde med StiVennerne opstartet beskrivelse af nye vandre- og cykelruter til et ny outdoorkort.

Der er sendt en ansøgning på 1.224.320 kr. til Region Syddanmarks Temapulje - Kultur for unge i landdistrikter og mindre byer. Projektet, der søges om, er projekt "Glimt i Ø-havet", der vil styrke ungekulturen i vintermørket gennem lyskunst, musik og naturoplevelser. I ansøgningen lægges der op til at unge i hele Geoparken inddrages aktivt i skabelse og afvikling for at skabe fællesskab i samarbejde med de øvrige 3 Geopark-kommuner.

Påske – Kunst og Kultur til os alle ~ sammen skrider planlægningsmæssig fremad i dialog med Åben Langeland.

### Erhverv

Der er pr. 1. marts startet en erhvervskonsulent på 20 timer om ugen. Opgaverne vil bl.a. bestå i håndtering af Geopark-partneraftaler, SHORES partnerskaber, servicering af virksomheder, herunder iværksætterhjælp og bæredygtighedsfokus samt projekt NuNa ansøgning afsendt til Interreg i regi af Geoparken, svar forventes i juni 2025).

Der er afholdt Inspirationsevent i samarbejde med Iværksætter Danmark på CoWork Langeland. Temaet havde fokus på samarbejde på tværs af brancher og hvordan det løfter vores forretninger. Det var ca. 15 deltagere og tilbagemeldingerne har været yderst positive. Der er igangsat tilbudsindhentning på næste inspirationsmøde, der skal afholdes slut april/start maj, med fokus på øget salg.

### Langelands Museum

Vinterferien 2025 var godt besøgt i såvel Rudkøbing som på Langelandsfortet, hvor der blev holdt åbent udenfor sæson.

Der er åbnet en ny udstilling i Østergade om plastik og de udfordringer, som både museer og resten af samfundet står med i forbindelse med brug af plast. Der arbejdes på endnu en plast-udstilling på Jens Winthers Vej, der tager udgangspunkt i museets østtyske samling og fortæller om, hvordan plastik blev DDR's redning på manglende råstoffer og penge til at importere materialer. Udstillingen åbnes inden påske.

Senere på foråret åbner museet en udstilling i anledningen af jubilæumsåret for besættelsen 1940 og befrielsen 1945. Udstillingen handler om luftkrigen over Langeland under besættelsen og præsenterer spændende nye genstande.

Senere på året udgives forskellige bøger, heriblandt en opdateret udgave af Påø-strandingen og en helt ny bog om besættelsen på Langeland.

Børnebyvandringen "Børn i byen" nærmer sig sin afslutning og kan anvendes i sin tiltænkte form.

Museet er i den begyndende fase af et samarbejdsprojekt med Østfyns Museer om demens og museer. Der er en indledende workshop den 20. marts 2025.

#### Den Grønne Formidlingshave

Der er modtaget støtte fra LAG på 202.485 kr. til realisering af specifikke dele af indholdet i haven.

Styregruppen om Den Grønne Formidlingshave har været områdefornyelsesplanen igennem og er kommet med flere konstruktive forslag til justeringer. Endvidere har der været en dialog med Kontoret for Bolig, Områdeindsats og Boligdata om kriterierne for midlerne til områdefornyelsesplaner.

Der vil i april 2025 blive forelagt en sag til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen med en revideret områdefornyelsesplan inklusiv finansieringsplan.

Der sigtes mod at dele af planen kan realiseres til sensommeren/efteråret 2025 med færdiggørelse i 2026.

#### SHORES

Dialogen med Kystdirektoratet (KDI) skrider positivt fremad KDI har sendt Springet og Dækket i høring. Hytten er nu endelig indsendt til høring, som forventes at igangsættes når KDI har truffet afgørelse herom.

Projektlederen på SHORES stopper pr. 31. marts 2025. I første omgang påtager centerchefen sig projektlederrollen, men der skal findes en fremadrettet løsning på såvel den videre forankring af byggeopgaven samt aktivitetsindsatsen fordeling af midler hertil.

#### Langeland Bibliotek

24. februar blev en ny udstilling af Morten Grue, der udstiller masker opsat. Udstillingen kan ses frem til den 29. marts.

På biblioteket er der hele tiden nye udstillinger med bøger. Temaerne i februar har været krimier (som støtte til Strynø litterære forenings arrangementer) samt Grønland.

4. og 17. februar blev der igen afholdt guidet fælleslæsning. Fælleslæsningerne er nu kørt ind, og der er et stabilt fremmøde.

I vinterferien 2025 blev der lavet aktiviteter for børn. Der var koordineret med museet, og temaet var spøgelse. Der blev fortalt spøgelseshistorier for de mindste, og de lidt større lavede spøgelse af stof beklædt med gips og malet med selvlysende grønne farver. Der var fuldt hus og god stemning.

Arbejdet med at lægge fliser i den nye gårdhave er nu afsluttet, og når det gode vejr melder sig i foråret, tages der fat på indretningen, så det hele kan stå færdigt i forsommeren.

#### Fritid og folkeoplysning

Pr. juni 2025 vil der blive foretaget en omstrukturering i Center for Erhverv, Kultur og Turisme. Fritids- og Folkeoplysningsområdet vil blive placeret organisatorisk under Langeland Bibliotek (30 timer ugentligt), og det øvrige kulturområde vil blive lagt ind i afdelingen Erhverv og Turisme (7 timer ugentligt).

#### Kulturpuljen

Følgende er pr. 1. marts 2025 bevilget fra kulturpuljen i 2025:

- Langeland Jazzklub har søgt 15.000 kr. til deres program for 2025. Der er i lighed med sidste år bevilget 12.000 kr. i underskudsgaranti. Underskudsgarantien er begrundet med, at de tager entré til nogle af arrangementerne, og at det er et andet segment end almindelig moderne musik, de henvender sig til.
- Kunsternes Åbne Døre 2025 er bevilget 10.000 kr. til årets Åbne Døre

- Nordlangelands Lokalråd er bevilget 1.500 kr. til afholdelse af et borgermøde med fokus på at gøre Nordlangeland attraktivt for bosætning
- Musikefterskolen i Humble har søgt om 20.000 kr. i underskudsgaranti til Humble Beats og er bevilget en underskudsgaranti på 12.000 kr. Humble Beats er en ny festival, hvor der sættes fokus på nytænkende og alternativ musik. Festivalen er skabt af skolens elever og skal afholdes den 7. juni 2025

## **Afledte konsekvenser**

Der er ingen afledte konsekvenser.

## **Indstilling**

Direktionen indstiller, at Økonomiudvalget:

- Tager orienteringen til efterretning

## **Beslutning i Økonomiudvalget den 25-03-2025**

Taget til efterretning.

Afbud under hele mødet:

Tonni Hansen, som stedfortræder deltog Winni Kielstrup Hansen

## **Bilag**

Overnatningstal Langeland januar 2025

Visninger langeland.dk 2017-2025

Ansøgning til Region Syddanmarks Temapulje - Kultur for unge i landdistrikter og mindre byer

## **Punkt 68: Planlægningsopgaver i Teknik og Miljø 2025**

25/1578

### **Resume**

Ifølge årshjulet for 2025 har Økonomiudvalget ønsket en status på planmæssige arbejdsopgaver på mødet i marts måned.

### **Sagsfremstilling**

På mødet giver administrationen en mundtlig orientering om arbejdsopgaverne.

Der er vedhæftet en skematisk oversigt over nuværende planmæssige opgaver, samt opgaver der skønnes at være på vej ind.

### **Afledte konsekvenser**

Ekspeditionstid for gennemførelse af de enkelte planlægningsopgaver kan variere meget, da en del af sagerne udføres i samarbejde med projektudvikler og Svendborg Kommune.

Arbejdsopgaver, der har almennyttig karakter eller byudviklingskarakter, prioriteres højest.

### **Indstilling**

Direktionen indstiller, at Økonomiudvalget:

- Tager orienteringen til efterretning

### **Beslutning i Økonomiudvalget den 25-03-2025**

Taget til efterretning.

Afbud under hele mødet:

Tonni Hansen, som stedfortræder deltog Winni Kielstrup Hansen

### **Bilag**

Statusliste planopgaver marts 2025

## **Punkt 69: Lukket: Ansøgning om alkoholbevilling**

25/211

## **Punkt 70: Lukket: Ansøgning om udvidet åbningstid**

25/1077



# **Punkt 71: Orientering fra eksterne møder**

24/7284

## **Resume**

Udvalgsmedlemmerne giver en status på deres deltagelse i eksterne møder.

## **Sagsfremstilling**

Økonomiudvalgets medlemmer deltager i forskellige fora. Eksempler på disse møder kan være bestyrelsesmøder i f.eks. forsyningsselskaber og boligselskaber. Andre eksempler kan være møder i regi af KL, borgmesterforum, Strynøudvalget og udvalg nedsat efter styrelseslovens §17 stk. 4.

For at få en systematisk vidensdeling og ajourføring af nye og planlagte tiltag giver medlemmerne en orientering fra eksterne møder.

## **Afledte konsekvenser**

Selve orienteringen har ingen afledte konsekvenser.

## **Indstilling**

Direktionen indstiller, at udvalget:

- Tager orienteringen til efterretning

## **Beslutning i Økonomiudvalget den 25-03-2025**

Orientering om:

- Kommunalpolitisk Topmøde 2025

Taget til efterretning.

Afbud under hele mødet:

Tonni Hansen, som stedfortræder deltog Winni Kielstrup Hansen

## **Punkt 72: Meddelelser**

24/7283

### **Beslutning i Økonomiudvalget den 25-03-2025**

Orientering om:

- Modtaget svar på klage over brug af standsningsretten i september 2023
- Vicekommunaldirektøren, stedfortræderen for socialchefen, afdelingsleder i Familieafdelingen og en jurist deltager i møde med Ankestyrelsen den 31. marts 2025
- Borgermøde om Midtlangeland Dagtilbud søndag den 6. april kl. 10-12

Taget til efterretning.

Afbud under hele mødet:

Tonni Hansen, som stedfortræder deltog Winni Kielstrup Hansen

## **Punkt 73: Godkendelse af beslutningsprotokol - underskriftsside**

24/7281